

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 3.3.2010.
COM(2010) 70 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE
AZ EU PILOT ÉRTÉKELŐ JELENTÉSE

{SEC(2010) 182}

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

AZ EU PILOT ÉRTÉKELŐ JELENTÉSE

1. BEVEZETÉS

A Szerződések alapján az európai uniós jog alkalmazása elsődlegesen a tagállamok felelősségi körébe tartozik. A Bizottság hatásköre és felelőssége – a szerződések öreként– az uniós jog megfelelő alkalmazásának biztosítása. Az uniós vívmányok alkalmazási köre és az Unió mérete miatt számos kérdést és aggályt vetnek fel a polgárok, a civil társadalmi érdekeket képviselők és a vállalkozások. A jog megfelelő értelmezésének és alkalmazásának érdekében szükséges e kérdések és aggályok megválaszolása, valamint az uniós jog alkalmazása során felmerülő problémák minél gyorsabb és hatékonyabb kiigazítása.

A jog megfelelő értelmezésének és alkalmazásának biztosítására irányuló munka mindig is közös erőfeszítést igényelt a bizottsági szolgálatoktól és a tagállami hatóságoktól a kérdéses pontok feltárásakor, a ténybeli és a jogi helyzet tisztázásakor, megoldások találásakor és a kérdések megválaszolásakor. Ennek érdekében a múltban a kapcsolattartás számos módját alkalmazták. Azonban nem létezett egy átfogó struktúra, szisztematikus elkötelezettség, valamint nem állt rendelkezésre megfelelő eszköz az elvégzett munka hatékonyságának és az előrelépésnek mérésére.

„Az eredmények Európája – a közösségi jog alkalmazása” című közleményében¹ a Bizottság egy olyan projekt elindítását javasolta, amelynek célja a Bizottság és a tagállami hatóságok viszonylatában fennálló megnövekedett elkötelezettség, együttműködés és partnerség tesztelése. A bizottsági szolgálatok és a tagállami hatóságok új közös elkötelezettségét javasolta annak a lehetőségnek a tesztelése iránt, hogy szorosabban és következetesebben működjenek együtt a kérdések gyorsabb és megfelelőbb megválaszolásának, valamint a problémák gyorsabb és megfelelőbb megoldásának érdekében. Az ötlet az volt, hogy amikor csak lehet, jogsértési eljárás nélkül korai szakaszban ezt a módszert alkalmazzák az uniós jog megsértésének megszüntetésére. A projekt tehát nem arra szolgálna, hogy olyan kérdéseket kezeljenek, amelyekkel kapcsolatban – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258. cikke (EUMSz. – az EK-Szerződés korábbi 226. cikke) értelmében felszólító levél küldése révén – jogsértési eljárást indítottak, vagy hogy egy jogsértés fennállásáról szóló bírósági ítéletet nyomon kövessenek.

A bizottsági szolgálatok és a tagállami hatóságok közötti kommunikáció érdekében létrehozásra került egy bizalmas on-line adatbázis. A rendszer működtetéséhez kialakításra került a kapcsolatok egy olyan hálózata, amely biztosítja, hogy a rendszerbe bevitt ügyek elérik a rendeltetési helyüket, illetve figyelemmel kíséri az előrelépést és előmozdítja a rendszer hatékony és konstruktív alkalmazását. Ezekkel az eszközökkel uniós és tagállami szinten is tisztázódna és megerősítést kapna a jogi és a ténybeli helyzet valamennyi aspektusa, megfelelő következtetéseket lehetne levonni, tájékoztatnák a polgárokat és a vállalkozásokat, valamint megoldást találnának a problémákra, az uniós joggal való összhang biztosításával.

¹ COM(2007) 502, 2.2. szakasz „A munkamódszerek javítása”, 8.o.

Az „EU Pilot” elnevezésű projekt 2008. április közepétől működik a következő tizenöt önkéntes tagállam részvételével: Ausztria, Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Királyság, Finnország, Hollandia, Írország, Litvánia, Magyarország, Németország, Olaszország, Portugália, Spanyolország, Svédország és Szlovénia.

A Bizottság javasolta a projekt értékelését működésének megkezdése után egy évvel. Ez a dokumentum tartalmazza a rendszer működésének a 2010. február elejéig tartó időszakra vonatkozó értékelő jelentését.

2. TÁJÉKOZTATÁS AZ EU PILOT MŰKÖDÉSÉRŐL

2010. február elejéig 723 ügy került bevitelre az EU Pilot-ba, amelyek közül 424 ment végig a teljes EU Pilot folyamaton. Ez megfelelő alapot biztosít az EU Pilot működésének első értékeléséhez.

Az ügyek több mint 60 %-a panasz, több mint 20 %-a megkeresés és majdnem 20 %-a a Bizottság saját kezdeményezésére keletkezett. A panaszok és a megkeresések 43 %-a polgároktól, 36 %-a pedig vállalkozásoktól vagy civil társadalmi szervezetektől származik. Az ügyek tematikus megoszlása megerősíti az uniós jog különböző területein felmerülő kérdések és problémák jelenlegi eloszlását: 36 % érinti a környezetvédelmet; 21 % a belső piacot; 8 % az adóügyet, 7 % a foglalkoztatást, munkajogot és szociális biztonságot; 6 % a jogérvényesülést, szabadságot és biztonságot, 5 % a vállalkozáspolitikát, 4 % az egészségügyet és fogyasztóvédelmet, valamint 4 % a mezőgazdaságot.

Természetes, hogy a nagyobb tagállamok általában több ügyet kapnak, hiszen több állampolgárral, vállalkozással és civil társadalmi érdekeket képviselővel rendelkeznek. Néhány tagállam csupán kevés ügyet kezelt eddig. A jelenlegi szakaszban a tagállamoktól kapott visszajelzések főként pozitívak voltak. A tagállamok külön kiemelték az EU Pilot hozzájárulását a Bizottsággal való kommunikáció elősegítéséhez, ezáltal gyorsabb és megfelelőbb válaszokat adva a megkeresések és panaszok esetében. Emellett a tagállamok rámutattak annak szükségességére, hogy a rendszer konkrét működését továbbfejlesszék (többek között az alkalmazási körének tisztázása, valamint az ügyek Bizottság általi kezelésének szabályai).

A Bizottság egészében úgy értékeli, hogy az ezen ügyek elsöprő többsége által felvetett kérdések tartalma lényegbevágó, amely érdemi választ igényel. A sikerességi arányt eredetileg magasra értékelték, mivel a bizottsági szolgálatok a tagállamok által adott válaszok 85 %-át elfogadhatónak találták, ami lehetővé tette az ügy lezárását. Néhány ügy a jogsértési szakaszba került, ami 2010. február elejéig 40, már elindított vagy az EU Pilot-ban történt feldolgozást követően előkészítés alatt álló jogsértési eljárást eredményezett. A beérkezett ügyek kezelésének tekintetében a tagállamok az ügyeknek csekély hányadát (3 %) utasították el, mégpedig a legtöbb esetben a panaszos által benyújtott elégtelen információk miatt. A tagállamok az ügyek megközelítőleg 67 %-ára adtak választ tíz héten belül – átlagosan 73 nap alatt. A bizottsági szolgálatoknak nem volt megszabva határidő a tagállamok válaszaik nyomán követésére, azonban az ügyek 40 %-át zárták le újabb tíz héten belül – átlagosan 109 nap alatt.

A Bizottság elsőre pozitívan ítéli meg az EU Pilot működését, valamint a legtöbb ügy kezelésének módját. Az EU Pilot pozitívan kezd hozzájárulni a Bizottság és a tagállamok közötti azon együttműködéshez, hogy az uniós jog alkalmazásának kérdéseiben ésszerű időn

belül mutassanak fel eredményt. Emellett a rendszer hatékonyságát tovább lehet fejleszteni az egyes ügyekkel kapcsolatos kommunikáció és együttműködés fokozásával, valamint az ügyek átlagos feldolgozási időtartamának lerövidítésével.

3. AZ EU PILOT TOVÁBBI ELEMZÉSE ÉS FEJLESZTÉSE

A bizottsági szolgálatok és a tagállamok tökéletesen értik és hatékonyan kezelik a technikai platformot. A rendszer bizonyos elemeit tisztázni és fejleszteni lehet a könnyebb felhasználás érdekében. Számos fejlesztés már ütemezve van.

Az EU Pilot-ba bevitt ügyek – jellegüknél fogva – általában az EU Pilot alkalmazási köre szempontjából relevánsnak minősülnek, és olyan kérdéseket vetnek fel, amelyek megérdemlik a figyelmet. A projekt indításakor néhány tagállam számára nem volt egyértelmű, hogy a Bizottság saját kezdeményezéseit is felöleli, mivel alapvetően a polgárok, a vállalkozások és a civil társadalmi érdekeket képviselők által felvetett kérdések kezelésére hozták létre. A kérdés megtárgyalását követően széles körben egyetértettek abban, hogy előnyös a rendszert a bizottsági szolgálatok és a tagállami hatóságok közötti bármilyen hasonló kommunikációra használni. A különösen összetett ügyek esetében az EU Pilot-on keresztül történő kommunikáció mellett szakértői találkozókra is sor kerülhet.

Megerősítésre került annak fontossága is, hogy a bizottsági szolgálatok rendszeresebben alkalmazzák az EU Pilot-ot. Az uniós jog által létrehozott többi mechanizmus sérelme nélkül, ez azt jelenti, hogy valamennyi ügyet be kell vinni az EU Pilot-ba, hogy a ténybeli vagy jogi álláspontot tisztázni lehessen. Azonban, ha egy jogsértési eljárást sürgősen vagy más jelentős érdek miatt meg kell indítani, ez alól kivételt lehet engedélyezni. Sok esetben ez biztosítja majd, hogy a kérdéseket megválaszolják, vagy olyan megoldást találjanak, amely révén a probléma gyorsabban megoldható, mint jogsértési eljárás során, így biztosítható a hatékonyabb információcsere és az ügyek jobb nyomon követése. Amennyiben a bizottsági szolgálat – mint jelenleg –hasznosnak találja, hogy bármely hivatalos lépés megtétele előtt adminisztratív levelet küldjön, az EU Pilot-ban kitöltendő formanyomtatvány segítségével ezt majd megteheti és az információ továbbításának egyetlen eszközeként a rendszeren keresztül elküldheti. Ez felváltaná a bizottsági szolgálatok adminisztratív levelek küldésére vonatkozó rendszeres gyakorlatát, valamint biztosítaná az EU Pilot-ba történő felvétel következetesebb és általános gyakorlatát. Lehetőséget nyújtana arra, hogy legalább egy rövid ideig konzultáljanak a tagállami hatóságokkal annak érdekében, hogy a jogsértési eljárás során lehetségesnél gyorsabban találjanak konstruktív megoldást. Az EU Pilot alkalmazása nem zárja ki annak mérlegelését, hogy az ügyek EU Pilot-ban történő további nyomonkövetésének biztosítása érdekében további kapcsolatfelvétellel kerüljön sor. Garantálja, hogy a tagállamok legalább következetesen értesüljenek a jogsértési eljárások valószínű megindításáról anélkül, hogy ez az eljárások megindításának bármilyen késedelmét tenné szükségessé. Erre mindig sor kerülne, hacsak nincs sürgősen szükség azonnali hivatalos fellépésre, ezáltal megerősíti azt a folyamatos kölcsönös elkötelezettséget, hogy az uniós jog helyes alkalmazása megerősítésének érdekében bármely szakaszban valamennyi kérdés lehető legkorábbi megoldására törekedjenek. Ez továbbá hasznos lenne a polgárok számára, valamint következetessé és hatékonyá tenné e munka szervezését mind a tagállami hatóságok, mind a bizottsági szolgálatok számára.

A bizottsági szolgálatok igyekeznek továbbá azt is biztosítani, hogy az EU Pilot-ban felvetett kérdéseket a lehető legerősebb módon magyarázzák el, és ezáltal kiegészítsék a polgárok

által felvetett kérdéseket a Bizottság érdeklődésével és tekintélyével. Ez megkönnyíti a tagállami hatóságok arra irányuló munkáját, hogy a legfontosabb kérdéseket célzó jól érthető magyarázatokat és megoldásokat fogalmazzanak meg válaszaikban. A tagállami hatóságok elkötelezték magukat annak biztosítása iránt, hogy a felvetett kérdésekre jól célzott válaszokat adjanak.

Felmerült a tagállamokkal, valamint a polgárokkal, vállalkozásokkal és a civil társadalmi érdekeket képviselő csoportokkal folytatott kommunikáció nyelvével kapcsolatos kérdés. Elismerjük, hogy a folyamat egyik vagy másik szakaszában szükség lehet a szövegek fordítására. A Bizottság elkötelezi magát a rendszer lehető leghatékonyabb működése mellett, figyelembe véve az érintett szabályokat és eljárásokat, valamint a különböző közigazgatási hátterek nyelvhasználati szokásait. A Bizottság saját céljaira és – adott esetben – a tagállami munkát támogató fordításról gondoskodni.

Az EU Pilot a tagállami hatóság válaszának a végső címzethez való közvetlen eljuttatását írja elő, ha csak lehetséges azzal a céllal, hogy az ügy feldolgozásához szükséges időt leegyszerűsítse és lerövidítse az adott háttér és a felvetett kérdések függvényében. Ezen kívül néhány tagállam úgy ítéli meg, hogy helyénvalóbb, ha a Bizottság válaszol arra a levelezésre, amelyet amúgy is hozzá intéztek. Így biztosított, hogy a levelezési partner a válasz valamennyi elemét – a bizottsági szolgálatoktól és a tagállami hatóságoktól származókat is – egyszerre kapja kézhez. Ennek megfelelően a bizottsági szolgálatokon keresztül lehet elküldeni a választ a levelezési partnernek, hacsak a tagállam úgy nem ítéli, hogy helyénvaló a közvetlen válasz. A bizottsági szolgálatok minden esetben megküldik a tagállami hatóság válaszára vonatkozó értékelést.

Az EU Pilot működésének első értékelésével először kísérlete meg a Bizottság, hogy tartalmuk szerint kategorizálja az ügyeket. Ennek az a célja, hogy felderítse, vajon a különböző ügyeket különböző módon kell-e feldolgozni, illetve ki lehet-e alakítani egy egységes módszert a különböző típusú kérdések feldolgozásához szükséges idő értékelésére. Ennek a kérdésnek a további vizsgálata részét képezi a projekttel kapcsolatos jelenleg is zajló munkának. Az ügyek közelítőleges megoszlása azt mutatja, hogy nem egészen 60 % esetében a polgár vagy a vállalkozás az uniós jog alkalmazásakor valószínűleg gyakorlati nehézséggel állt szemben, 25 % esetében az uniós jog esetleges megsértéséről van szó, 15 % az uniós jog által biztosított jogok gyakorlásához kapcsolódó kérdéseket vet fel, és 2 % egyszerű információ- vagy magyarázatkérés.

Az EU Pilot-ban adott válaszok esetében rögzített tíz hetes referenciaérték a válaszok tagállami hatóságok általi feldolgozásának általános referenciája. Ennek az a magyarázata, hogy a felvetett kérdések jellege és a kezelésükhöz szükséges intézkedések nagyon különbözőek lehetnek, amit már megerősítettek a rendszereken keresztül ment ügyekre szánt erősen változó időtartamok. Számos kérdésre lehet tíz hétnél jóval gyorsabban választ adni, míg másokra több idő kell. A bizottsági szolgálatok néha tíz hétnél rövidebb időn belül kérnek választ, a kérdésben elmagyarázott okok miatt. A tíz hetes referenciaérték alapján kerül kiszámításra az összteljesítmény. A bizottsági szolgálatok által a válaszok értékelésével és a végső címzett tájékoztatásával töltött idő egyértelműen fontos tényező az ügyek feldolgozásának sebességében, különösen akkor, amikor a bizottsági szolgálatok tájékoztatják a végső címzettet a tagállam válaszáról és a bizottsági szolgálatok értékeléséről. A Bizottság a tíz hetes referenciaértéket ismeri el általános referenciának a tagállami válaszok bizottsági szolgálatok általi értékelése tekintetében, a fentiekben a tagállamok vonatkozásában

bemutatottak alapján. E referenciaértékek betartása biztosítja majd, hogy az ilyen ügyek kezelésének első hivatalos lépését – tehát vagy felszólító levél küldését, vagy az ügy lezárását – gyakran hat hónapon belül meg lehet tenni, vagyis jóval az előtt a tizenkét hónap előtt, amit a felszólító levél küldéséhez vagy az ügy lezárásához vezető panasz kezdeti feldolgozására kítűztek.

Összefoglalva, a tagállami hatóságok és a bizottsági szolgálatok jelentős időt és erőfeszítést szenteltek e projekt elindításának és kezdeti működése biztosításának. A bizottsági szolgálatok és a tagállami hatóságok közti együttműködés mind kétoldalúan, mind összességében nagyon eredményes volt. Jelentős figyelmet fordítottak az előrehaladás áttekintésére, valamint az ügyek eredményére és a rendszer általános működésére. Széles körben támogatják e munkamódszer további használatát és fejlesztését más tagállamok részvétele érdekében is.

4. ÁLTALÁNOS KÖVETKEZTETÉSEK

Az Bizottság értékelése az EU Pilot működéséről a következőket mutatta eddig:

- Az EU Pilot indítása sikeres volt, és a projekt pozitívan kezd hozzájárulni a Bizottság és a résztvevő tagállamok közötti azon együttműködéshez, hogy a polgárok, a vállalkozások és a civil társadalmi érdekeket képviselők megkereséseire válaszoljanak és problémáikat megoldják;
- Az EU Pilot jelentős eredménye, hogy létrehozta a bizottsági szolgálatok és a nemzeti hatóságok kapcsolattartóinak aktív hálózatát. Ez megerősíti a megkeresések és a panaszok kezelésének felügyeletét, valamint fokozza a Bizottság és a tagállamok közötti koordinációt és együttműködést;
- A projekt kidolgozásakor és kezdeti működése során a bizottsági szolgálatok és a résztvevő tagállami hatóságok között nyílt és együttműködő kapcsolat alakult ki;
- A rendszer pozitív eredményekkel szolgál, azonban a rendszer jobb működése, a bizottsági szolgálatok és a résztvevő tagállami hatóságok közötti megértés növelése, valamint az ügyek feldolgozási sebességének és az eredmények elérésének javítása érdekében számos elemet lehet továbbfejleszteni;
- A Bizottság és a résztvevő tagállamok elkötelezettek az ügyek EU Pilot-on keresztüli feldolgozásának, valamint az EU Pilot-hoz kapcsolódó munkamódszerek további javítása iránt; továbbá
- Az EU Pilot alkalmazási körének kiszélesítése és megerősítése érdekében a tagállamok lehető legszélesebb körének kell a programot használni és fejleszteni.

A Bizottság szándékában áll az EU Pilot projektben még nem részt vevő tagállamokat felkérni a csatlakozásra, továbbá szándékában áll a projekt alkalmazásának és hatásának kiszélesítése, valamint továbbfejlesztésének megerősítése.

Az EU Pilot működésének további értékelését 2011-re tervezik.